

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY EKONOMICZNY I LITERACKI

PIJCIE ZNAKOMITE PIWA OKOCIMSKIE

W warszawskiej Zachęcie Sztuk Pięknych otwarta została w tych dniach wystawa prac znakomitego pejzażysty Henryka Szczygłińskiego, który znany jest i społeczeństwu częstochowskiemu, w r. 1909 bowiem pełnił funkcję doradcy artystycznego w Komitecie wystawy w Częstochowie. Jako malarz, należy on wraz z innymi uczniami Stanisławskiego do grona reprezentantów Impresjonizmu — w jego polskiej odmianie — tak bardzo zaśluzonych zwłaszcza w dziedzinie pejzażu. Obrazy Szczygłińskiego pod względem kolorystycznym można podzielić na dwa zasadnicze rodzaje. Jedne cechuje kolorystyka ciemna, posępna w związku z odwarzaniem na nich pora doby lub roku; drugie — są w barwie żywej, aż do jaskrawości, spotkać tu można ruda, czerwień i silny błękit. Jeden z tego właśnie rodzaju obrazów Szczygłińskiego, zatytułowany „W cieple wiosny”, przedstawia nasza barwna reprodukcja powyższa.

nówo coraz pomysłniej zarówno na rynkach krajowych, jak i zagranicznych. Jądro problemu leży natomiast na odcinku posunięć polityczno-gospodarczych.

Podstawowy warunek dla przyciągnięcia kapitałów krajowych zteauzurowanych i kapitałów zagranicznych, a w ogólności dla pobudzenia aktywności gospodarczej stanowi rewizja wytycznych naszej polityki gospodarczej. Rewizja ta streszcza się w słowach: dążenie do przywrócenia rentowności produkcji i wymiany.

Wytuczne polskiego programu gospodarczego winne więc iść nie po drodze sztucznych, nieżywczych, a kosztownych posunięć gdzieś indziej stosowanych, a nie jednokrotnie wzajemnie się neutralizujących (jak np. u naszego zachodniego sąsiada), ale po drodze jasnych, prostych i głęboko przemyślanych zarządzeń, przywracających rentowność procesu gospodarczego i stanowiących zachętę dla dopływu kapitałów.

Pieśń o św. Stanisławie

O Stanisławie, Patronie Ty nasz!
 Uczyni z nas Bożą Ojczyznę straż —
 Godzina wybiła, Polska ożyła,
 Stał młodym na czele, Polski Aniele —
 Złacz drubów rotę wraz z włości i miast.
 I prowadź spolem w górę do gwiazd!
 Do wyższych szczytów stworzeni i my,
 Na dzieła wielkie, nie złudne sny!
 Nam chwycić za młoty, kować żywoty
 Niezłomne, wirtwalę, jak Twój wspaniały —
 Piść wiary znaku trwać twarde, jak mur,
 Iść z pieśnią w pracy, jak żenców chór. —
 A Ty, nasz Bracie, nasz rodny Twój dział,
 Wezwij swą opiekę i władę do chwali —
 Niech duch Twój przewodzi, serca odrodzi,
 A łaski potęgą naród niech przeszedzie.
 By twierdzą Pańska na ziemi się stał,
 Zwycięstwa hejnał przez wieki grał.

K. W.

O polski program gospodarczy.

Wołanie o jednolity polski program gospodarczy — staje się coraz powszechniejsze w prasie, wśród sfer oficjalnych i gospodarczych, oraz wśród szerokich mas. Wszyscy wyczuwają bowiem, iż w ewolucji gospodarczej chwila obecna stanowi pewien moment zwrotny, który wyzyskać należy dla dania impulsu życiu gospodarczemu do nowego rozwoju. Zaprzepaszczenie zaś tego momentu odbiś się może niezwykle ujemnie na dalszych losach naszej gospodarki.

Program gospodarczy walki z kryzysem w jego ostrym stadium, jakie dotychczas przeżywalismy — polegał na stosowaniu na wszystkich odcinkach życia finansowego i gospodarczego polityki deflacyjno-szczepnej. Dla polityki tej stanowiącej puklerz ochrony naszej waluty poświęcono wszelkie inne względy gospodarcze. A więc od lat i miesięcy jesteśmy świadkami kurczenia się obiegu banknotów, zmniejszania ilości kredytów, doprowadzanych do życia gospodarczego, akcji w kierunku obniżania cen towarowych i płac za usługi i świadczenia. Puszczzone w ruch błędne koło deflacji kryzysowej zatacza coraz mniejsze kręgi w miarę spadku produkcji i obrotów.

Rezultaty polityki tej na odcinku pieniężnym i finansowym okazały się naogół dodatnie, zabezpieczając stałość naszej waluty, zapewnijając jej mocną pozycję na europejskich rynkach pieniężnych i chroniąc przed koniecznością wejścia na drogę polityki reglamentacji dewiz, stosowanej w innych krajach środkowej i wschodniej Europy. Natomiast na odcinku gospodarczym skutki jej były niewątpliwie ujemne. Polityka ta dotknęła nie tylko przedsiębiorcę przemysłowego i handlowego, zabijając rentowność gospodarczą, ale i poszczególne jednostki, którym wyrządziła poważne krzywdy. Przyczyną tego była niewspółmierność poszczególnych procesów deflacyjnych.

Nie ulega np. najmniejszej wątpliwości, że obniżenie uposażeń urzędniczych nie zostało w całości wyrównane przez spadek cen. Spadek ten był bowiem w istocie bardzo silny, ale objął szeroki zryzek jedynie nominalnie, bądź też w hur-

cie, podczas gdy ceny płacone przez konsumenta w detalu nie uległy bynajmniej obniżce w stopniu odpowiadającym spadkowi dochodów konsumenta. Podobne anomalje i ujemne skutki deflacji dają się zauważyć i na innych odcinkach społecznych i gospodarczych. Okazuje się poza to, że z kuracją deflacyjną jest tak samo, jak z kuracją dietetyczną. Stosowana w miarę i w odpowiednim czasie przynosi choremu ulgę, zbyt silnie forsowana grozi zupełnie wyczerpaniem organizmu i uniemożliwia rekonwalescencję. W obecnym momencie zdaje się nie ulegać wątpliwości, iż nadszedł moment, w którym chory organizm gospodarczy należy zacząć silnie odżywiać, by mógł odzyskać siły na drodze ku poprawie gospodarczej.

Przystępując przeto do opracowania programu gospodarczego, należy jako założenie przyjąć konieczność zerwania z polityką deflacyjno-szczepną, a przejście do aktywnej polityki gospodarczej finansowej. Polityka ta musiałaby być prowadzona równocześnie na dwóch odcinkach: kapitałowo-pieniężnym i gospodarczym. Jedyne koordynacja wysiłków w tych dwóch kierunkach mogłaby dać dodatnie rezultaty. Jeżeli chodzi o odcinek kapitałowo-pieniężny, to tutaj koniecznym jest przyciągnięcie do życia gospodarczego, do procesu wytwórczego i obro-

owego kapitałów pieniężnych, unieruchomionych skutkiem teauzuracji. Równoległe do akcji tej konieczne jest również zainteresowanie zagranicy lokatami w Polsce i przyciągnięcie kapitałów zagranicznych. Obiektywne warunki dla zrealizowania powyższych postulatów, układają się stop-

Wobec zwycięstwa demokratów

Jakie znaczenie dla Polski ma wybór Roosevelta na prezydenta Stanów Zjedn.?

Paryz. — Wobec oszołomającego zwycięstwa demokratów w Stanach Zjedn., wszystkie bieżące zagadnienia polityki zagranicznej zeszyły na ostatni plan. Wrażenie klęski Hoovera jest tak wielkie w Paryzu, że niektórzy porównują ją z rozgromieniem wrogiem potęgi militarnej.

Spoleczeństwo francuskie jest w głębi duszy z tego zwycięstwa ogromnie szczęśliwe, jednak radość swą objawia w formie dyskretnej.

Niektóre nawet dzienniki, jak „Temps” zdobywają się na gest wspaniałomyślności, żeby rzucić parę kwiatków pod nogi odchodzącemu Hooverowi.

Sytuacja polityczna w Ameryce jest całkowicie wywrócona, ponieważ demokraci uzyskali większość w obydwu izbach i stają się panami całej administracji państwowej.

Najlepszy znawca Ameryki, prof. Lechartier, pisze w „Capitalu” i „Journal des Debats”, że Roosevelt zasługuje na zaufanie i nie zawiedzie pokładanych w

nim nadziei. Nie mówiąc już o zakończeniu ery głupiej prohibicji, spodziewać się można rewizji sprawy długów według projektu Smitha, zupełnie możliwego do przyjęcia przez Europę.

Jednym z pierwszych czynów Roosevelta będzie również rewizja tariff celnych tak zaborczych dla starego kontynentu, wreszcie, co dla Polski jest najważniejsze, Roosevelt stoi na gruncie nienaruszalności traktatów pokojowych.

Lechartier nie waha się oświadczyć, że jeżeli Roosevelt potrafi otoczyć się odpowiednimi współpracownikami, to będzie mógł przejść do historii, jako odbudowca świata (reconstructeur du monde).

Otóż Pertinax, w „Echo de Paris” stwierdza właśnie, że ci amerykańscy męzowie stanu, którzy najwięcej zła wyrządziłi Ameryce i Europie, padli wraz z Hooverem, podczas gdy przyjaciele polityczni Roosevelta, ci, co najpewniej będą jego ministrami, znają doskonale Europę i wyznają hasła djamentralnie

Osramówka

jest żarówką wysokiego gatunku.

Chociaż żarówka ma wygląd prosty, wyrób jej jest skomplikowany i trudny. Tylko długoletnie doświadczenie i precyzyjne urządzenia fabryczne, jakie firma „Osram” zdobyła dzięki współpracy wielkiego zespołu uczonych, umożliwiają produkcję żarówek, które odpowiadają najdalej idącym wymaganiom. Już przed nabywaniem winniście wiedzieć, że dobrze kupujecie, dlatego kupujcie zawsze Osramówki, które można nabywać w sklepach elektro-technicznych.

OSRAMÓWKI

są produkowane w naszej fabryce w Pabjanicach

ZWIĄZEK FELCZERÓW

zawiadamia swych członków, że w niedzielę, dnia 20 b. m. o godzinie 3 po poł. odbędzie się

NADZWYCZAJNE ZEBRANIE
w lokalu związku ulica Piłsudskiego № 1
(sprawy b. ważne)

ZARZĄD.

domu królewskiego. Premier Mac Donald i inni członkowie gabinetu obecni byli na obchodzie przy Grobie Nieznanego Żołnierza, gdzie złożyli wieńce.

CHARAKTERYSTYCZNA POWSCIĄGLIWOŚĆ W PARYŻU.

Paryż. — Od 14 lat po raz pierwszy zrygnano w Paryżu z wielkiego pochodu wojskowego przez miasto, ograniczając się jedynie do krótkiej parady przed grobem Nieznanego Żołnierza, gdzie zebrał się wszyscy członkowie gabinetu z prezydentem Republiki na czele. W mieście panuje na tem tle nastrojów pewnego przynębia.

FRANCUSKI PLAN ROZBROJENIOWY OTRZYMA GENEWĘ WE WTOREK.

Paryż. — Donoszą, że francuski plan bezpieczeństwa i rozbrojenia jest już opracowany we wszystkich szczegółach. Obecnie przedłożono go premierowi do zbadania. W poniedziałek będzie prawdopodobnie przedmiotem ostatniej dyskusji na radzie ministrów, a we wtorek przedłożony prezydium konferencji rozbrojeniowej, poczem będzie ogłoszony równocześnie w Genewie i Paryżu.

SPOTKANIE DWUCH KRÓLÓW.

Wiedeń. — „Neues Wiener Tagblatt“ donosi z Sofji: mówią tu o przygotowaniach do spotkania między królem bułgarskim i królem rumuńskim, spotkanie obu monarchów nastąpi prawdopodobnie na okrestie, bądź na Dunaju, bądź też na morzu Czarnem.

Spotkaniu temu przypisują powszechne wielkie znaczenie gospodarcze.

W oficjalnych kołach bułgarskich omawiają sprawę budowy mostu na Dunaju między Rumunią a Bułgarią. Sprawą tą interesują się także Polska i Grecja.

ZWYŻKA PŁAC W ARMII CZERWONEJ.

Moskwa. — Rozporządzeniem rady komisarzy ludowych podwyższono zold szeregowym czerwonej armii w piechocie i kawalerji czterokrotnie, w artylerji 5-krotnie, w wojskach specjalnych (technicznych, chemicznych i t. p.) 6-krotnie. Gáže oficerskie podwyższone są zależnie od funkcji i rodzaju broni od 38 do 100 procent. Pobory zaokręglonych marynarzy czerwonej floty podwyższone są o 100 procent.

Rozporządzenie powyższe spowodowane jest rosnącą drożyzną artykułów pierwszej potrzeby, wobec której pensje wojskowych nie wystarczały na utrzymanie, co z kolei wywoływało niezadowolone armij lądowej i marynarki wojennej.

Rozporządzenie pośrednio potwierdza wiadomość o wejściu polityki finansowej Z. S. R. R. na drogę inflacji na rynku wewnętrznym.

SZEŚCIU POLAKÓW SKAZANYCH NA ŚMIERĆ W BOLSZEWJI.

Moskwa. — Sesja wyjazdowa sądu najwyższego na Białorusi sowieckiej skazała na śmierć 4 obywateli, pochodzenia polskiego: Dorysiewicza, Ozińskiego, Besmana, Krzywopłockiego, oskarżając ich o okradanie mienia państwowego, podpalenia i kontrrewolucję gospodarczą.

Poza tem skazano na śmierć Polaków: Gustowskiego, Kloczka. Wreszcie Alesko skazany został na 9 lat obozu koncentracyjnego.

SUROWY WYROK.

Berlin. — Sąd doraźny skazał wczoraj 25-letniego narod. socjalistę, Hoffmana, na 2,1 pół lat ciężkiego więzienia za wybitcie kamieniem szyby wozie tramwajowym. Czynu tego oskarżony dopuścił się w czasie ostatnich zaburzeń ulicznych podczas strajku komunikacyjnego w Berlinie.

Oświadczenie min. Simona

w sprawie gwarancji naszych granic i zbrojeń niemieckich.

London. — W związku z interpelacją Labour Party minister spraw zagranicznych Simon wygłosił w Izbie gmin przemówienie na temat raportu Lyttona i konferencji rozbrojeniowej.

Omawiając sprawę konferencji rozbrojeniowej, minister sprzecyzował żądania Niemiec, podkreślając, że składają się one z dwóch części:

1) żądania, dotyczące równouprawnienia w zakresie posiadania rodzajów broni, zakazanych Niemcom przez traktaty;

2) reorganizacji armji.
Mówca zganił Niemcy za ich zamiar dyskutowania tych spraw tylko z Francją, podkreślając, że i inne państwa są w tej sprawie zainteresowane. Metoda, jaką obrali Niemcy, była niefortunna. Celem naprawienia zła, Wielka Brytania usiłowała doprowadzić do zwolnienia konferencji 4-ech mocarstw dla omówienia możliwości powrotu Niemiec do Genewy. Mimo, że zamiar ten — jak dotąd — nie został zrealizowany, Simon uważa propozycje angielskie za uzasadnione.

Tymczasem, zdaniem Simona, pojawiły się już nowe fakty, przez co sytuacja jest nieco odmienna, a mianowicie francuski projekt rozbrojeniowy, który wychodzi z założenia, że zasada równouprawnienia Niemiec winna być przyjęta jako podstawa powszechnej konferencji rozbrojeniowej.

Simon oświadczył, że uważa plan francuski za dążenie do zgody z Niemcami i udziela mu swego poparcia.

Wielka Brytania akceptuje ideę paktów o nieagresji, uważając, że sytuacja niektórych państw wymaga takich gwarancji.

W zakończeniu minister Simon oświadczył, że w sobotę udaje się do Genewy i dokładnie sprzeciży stanowisko Wielkiej Brytanji na posiedzeniu komisji ogólnej konferencji rozbrojeniowej.

London. — Biuro Reutersa w komentarzu do mowy Simona, pochodzącym z kół parlamentarnych, podkreśla, że propozycja angielska zmierza do tego, by bezwarunkowo nie używać siły w zatargach między państwami.

W propozycji angielskiej uwzględniono zaniepokojenie, jakie panuje w różnych częściach Europy w związku z zagrożeniem wschodniej granicy Niemiec. Jest bowiem wątpliwe, czy kilka traktatów, do których Wielka Brytania nie przystąpiła, zobowiązanie wystarczająco Niemcy do nieuciekania się do gwałtu w związku z wytyczeniem ich granicy wschodniej. Celem głównym jest teraz wyraźne i uroczyste zapewnienie, że trwają na tem stanowisku, a nie odwołują się do wstępów do traktatów, które to wstępy może nie są całkowicie jasne.

Francuski budzik precyzyjny

wszędzie do nabycia 20 zł.

najgorsza sytuacja finansowa Rumunii od chwili wyzwolenia się od Turków.

KATASTROFALNA BURZA WE WŁOSZECH.

Rzym. — W Kalabrii zszalała ubiegłej nocy burza, która spowodowała śmierć 17 osób. Wezbrana rzeka Torbido zerwała świeżo wybudowany most, zniszczywszy ponadto wiele domów. W gminie Grottena zabitych zostało 9 osób, w gminie Mammoria 8 osób.

Linja kolejowa Reggio — Calabria jest w wielu miejscach przerwana. W miejscowości Benestare zabił piorun pewną kobietę i ciężko zranił jej męża. Burza trwała 14 godzin.

NAJECHANIE POCIĄGU NA ROBOTNIKÓW.

London. — W Watford, koło Londynu pociąg najechał na grupę robotników, naprawiających szyny, 5-ciu robotników zginęło, dwu odniosło rany.

Jak się ucieka od podatków

interpelacja posła Albertina w parlamencie francuskim.

Paryż. — Wszystkie papiery procentowe opatrzone kuponami podlegają we Francji specjalnemu podatkowi na rzecz urzędu skarbowego.

Otóż, aby uniknąć płacenia podatku, ściąganego przez skarbowy, cały szereg przedsiębiorstw francuskich, nie wylączając niektórych wybitnych osobistości politycznych złożył swe papiery wartościowe do banków szwajcarskich i kupony były im wypłacane drogą nielegalną, ponieważ bez stracenia podatku skarbowego.

Oto skandal nadużyć fiskalnych, który posel socjalistyczny Albertin wyłożył na światło dzienne w formie interpelacji na trybunie izby.

W atmosferze prześladowanej bacyłami sensacji, lub raczej namietności politycznej, posel Albertin wymienił oszałamiające nazwiska: biskup Orleanu, generał Lalande, senatorowie prawnicowi Villard i Jourdin, senator radykalny i były minister, Schrameck, bracia Peugeot, była pani Coty, redaktor naczelny „Matina”, Sapene... Sensacja co się zowie.

Blisko dwa tysiące osób oszukiwało w ten sposób skarbowy, którego straty posel Albertin oblicza na cztery miljardy franków.

Właściwie jednak, poza wymienieniem nazwisk, historia jest stara jak świat i praktykowana od szeregu lat, tylko że socjaliści zrobili z niej skandal polityczny i publiczny, żeby uniemożliwić uchwałę w sprawie redukcji pensji urzędniczych i inwalidzkich.

Interpelacja skończyła się uchwaleniem jednogłośnie wniosku, wyrażającego zaufanie rządowi, że przedsięwzięcie energiczne środki przeciwko winnym oszukiwaniu skarbu.

KATASTROFY ŻYWIŁOWE NA KUBIE.

Hawanna. — Jak już donieśliśmy wczoraj, straszliwa katastrofa orkanu, która nawiedziła środkową Kubę, a której towarzyszyła gwałtowna powódź, pociągnęła do tej pory około 1.000 ofiar śmiertelnych.

W samem mieście Santa Cruz del Sur, które doszczętnie zostało zniszczone, za-

Z naczelnego Komitetu Funduszu Pomocy Bezrobotnym. W Pałacu Prezydium rady Ministrów odbyło się inauguracyjne posiedzenie naczelnego Komitetu Funduszu Pomocy Bezrobotnym. W posiedzeniu tem wzięli udział: p. prezes Rady Ministrów, minister Opiekni Społecznej, członkowie Naczelnego Komitetu Pomocy Bezrobotnym oraz szereg osobistości ze sfer społecznych.

Program zimowej pomocy dla bezrobotnych.

Warszawa. — W tych dniach odbyło się w prezydium Rady ministrów organizacyjne posiedzenie naczelnego komitetu Funduszu pomocy bezrobotnym.

Pierwszy referat wygłosił prezes naczelnego komitetu b. min. Czesław Klarner. Omówił on pracę Funduszu pomocy, którego pomoc w ubiegłym sezonie wyraziła się sumą obrotów około 42 milj. złotych, z czego akcja zimowa naczelnego komitetu pochłonęła około 38 milj. złotych, zaś akcja letnia komisji międzyministerjalnej około 4 milj. złotych.

Pragnąc całej akcji pomocy bezrobotnym nadać charakter społeczny obywatelski, przewidywana jest decentralizacja i powołanie w tym celu komitetów lokalnych, które będą zorganizowane przez p. p. wojewodów drogą przyciągnięcia organizacji społecznych.

KATASTROFA FINANSÓW RUMUŃSKICH.

London. — Wybitny publicysta angielski G. Gedy zamieszcza na łamach „Daily Telegraphu” ciekawy artykuł na temat katastrofy finansowej Rumunii.

Tegoroczny budżet rumuński obliczony jest na dochód 25 miliardów lei, który to dochód ma równoważyć identyczne rozchody. Okazuje się jednak, że dotychczas zdołano zebrać zaledwie 15 miliardów lei. — Z tej sumy Rumunia musi za-

płacić jeszcze 6 i pół miljarda tytułem spłat pożyczek zagranicznych.

W Bukareszcie panuje powszechne przekonanie, iż na 1 stycznia Rumunia nie zapłaci swoich długów zagranicznych. Handel rumuński jest w kompletnym zastrzeżeniu. Coraz powszechniej pojawia się w stem wymiany towarów w miejsce zapłaty pieniężnej.

Zdaniem publicysty angielskiego jest to

Mexidiol
UŻYWAJĄ MILJONY.

MAJĄ KUTECZNIEJSZY IRODEK DONOWY WNOGI DO KAŻDEGO DOMU POMOCY UKŁEJWI

Dźwiękowy Kino-Teatr „Nowości”

Skończona Pieśń

W rol. g. Liana Haid i Willy Forak.

W niedzielę 18. Sercie na rozdrużu
o godzinie 12.30. oraz Król Sępów. 49 gr.

